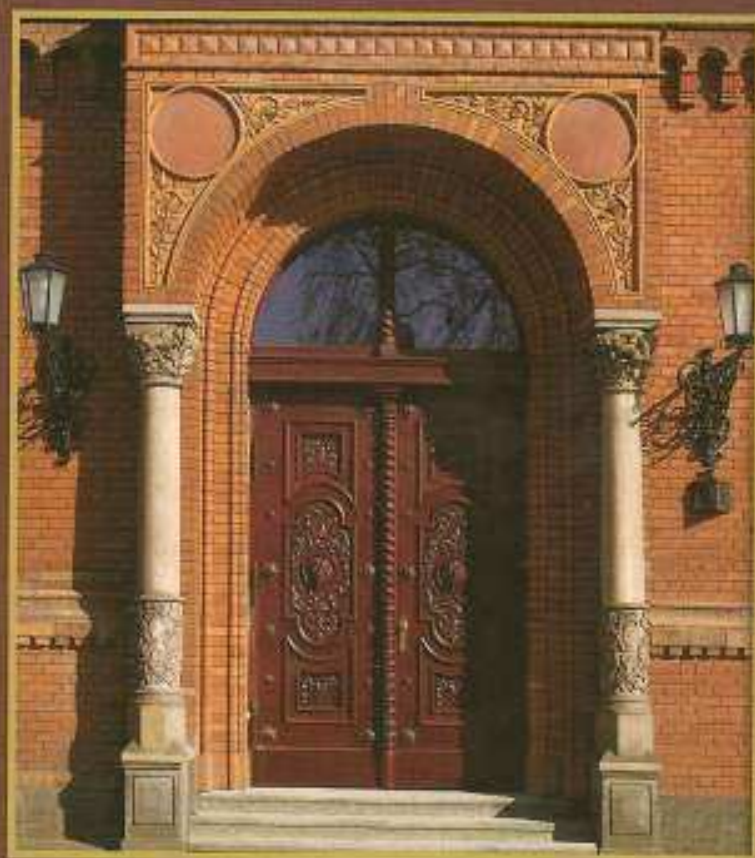

Z DZIEJÓW
I LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

IV wieki kształcenia w Bydgoszczy

Z DZIEJÓW
I LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

IV wieki kształcenia w Bydgoszczy

Bydgoszcz 2007

Spis treści

Wprowadzenie	5
W czasach I Rzeczypospolitej Polskiej i rozbiorów	
Bydgoskie szkoły średnie w latach 1619–1815.....	9
<i>Marian Pawlak</i> , Kolegium Jezuickie w Bydgoszczy (1619–1780)	11
<i>Marek Romaniuk</i> , Bydgoskie gimnazjum w latach 1817–1919.....	39
W okresie II Rzeczypospolitej i okupacji	
<i>Janusz Kutta</i> , W drugiej Rzeczypospolitej	77
<i>Janusz Kutta</i> , W czasie okupacji niemieckiej.....	105
Polska Ludowa i III Rzeczypospolita	
<i>Danuta Kopińska-Kolowacik</i> , Okres PRL-u i III Rzeczypospolitej	117
<i>Piotr Rybarczyk</i> , Działania aparatu bezpieczeństwa w Bydgoszczy wobec uczniów i nauczycieli gimnazjum przy placu Wolności w latach 1946–1955 – zarys problemu.....	195
Uczniowie	
<i>Marian Pawlak</i> , Uczniowie	211
Absolwenci Królewskiego Gimnazjum im. Fryderyka Wilhelma.....	223
Absolwenci Państwowego Gimnazjum Klasycznego.....	247
Absolwenci 1945–2007 r.....	253
Olimpijczycy.....	368
Nauczyciele	
<i>Marian Pawlak</i> , Nauczyciele.....	377
Lista nauczycieli zatrudnionych w Królewskim Gimnazjum im. Fryderyka Wilhelma w latach 1817–1920	389
Wykaz nauczycieli zatrudnionych w latach 1920–2005.....	393

Szanowni Państwo!

Dokładnie 80 lat temu, w roku 1927, ukazała się monografia opisująca 110 lat działalności Królewskiego Gimnazjum im. Fryderyka Wilhelma w Bydgoszczy. Od tej pory nie pojawiło się żadne opracowanie opisujące działalność szkoły zajmującej budynek przy placu Wolności 9.

Oddane właśnie do rąk czytelnika dzieło jest pracą zbiorową, wypełniającą w naszym przekonaniu tę ogromną lukę. Zadania tego podjął się zainspirowany przez dyrektora placówki zespół historyków skupionych wokół Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego przy wsparciu władz miasta oraz pracowników i absolwentów I Liceum Ogólnokształcącego im. C.K. Norwida w Bydgoszczy. Na stronicach tej książki ukazujemy historię najstarszej szkoły w Bydgoszczy, której pierwszą siedzibą był dzisiejszy budynek Ratusza, a następnie gmach na placu Wolności.

Kolejne rozdziały książki prowadzić będą czytelnika przez zmieniające się w wyniku historycznych zawirowań dzieje szkoły, od Kolegium Jezuickiego założonego w 1619 roku, poprzez wspomniane wyżej Gimnazjum Królewskie, a następnie Gimnazjum Klasyczne do działającego dziś I Liceum Ogólnokształcącego im. C.K. Norwida w Bydgoszczy. Szkoła, która w ciągu niespełna czterystu lat kilka razy zmieniała swą przynależność państwową.

Obecne I Liceum to kontynuator wielowiekowej tradycji kształcenia na poziomie maturalnym w grodzie nad Brdą. Jesteśmy zaszczytzeni, spotykając się z najstarszymi absolwentami „Klasyka”, którzy nie kryją dumy z tego, że kształcili się w tych murach. Corocznie w czerwcu, na hołu szkoły, oddają cześć i składają kwiaty poległym w czasie zawieruchy wojennej. Jeden z „klasyków” – Marian Rejewski od niedawna codziennie towarzyszy mieszkańcom miasta u zbiegu ulicy Śniadeckich i Gdańskiej.

Szkołę naszą na przestrzeni dziejów opuściło ponad 10 tysięcy absolwentów, takich jak wspomniany wyżej Marian Rejewski, Emil Warmiński, bł. Franciszek Dachtera, Jerzy Hoffman, Radek Sikorski i wielu innych, których życie i dokonania wpłynęły na dzieje miasta, regionu i kraju, absolwentów, z których szkoła jest dumna, absolwentów, których postawa jest wzorem do naśladowania dla pokoleń młodych Polaków wkraczających w dorosłe życie.

Niezależnie od politycznych zawirowań troską szkoły zawsze była dbałość o wysoki poziom nauczania. Zatrudniano najlepszych nauczycieli, dzięki którym o przyjęcie do niej ubiegali się najlepsi absolwenci szkół podstawowych, a po reformie gimnazjów. Specjalną wkładkę w monografii poświęciliśmy prawie 200 olimpijczykom, z których szkoła zawsze była dumna.

Czujemy brzemień historii i ogromną odpowiedzialność z tym związaną. Zadaniem tej szkoły było od zawsze przygotowanie uczniów do studiów uniwersyteckich. Mamy świadomość, że kolejne pokolenia naszych uczniów właśnie tego oczekują od dyrekcji, nauczycieli i pracowników szkoły. Dlatego dzisiejsze I Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida w Bydgoszczy to dynamicznie rozwijająca się placówka nawiązująca jednocześnie do wspaniałej tradycji. Odnawiamy swe oblicze, przywracając świetność auli, korytarzy po zmianach wprowadzonych w latach sześćdziesiątych. Remontujemy i wyposażamy w najnowocześniejsze pomoce naukowe pracownie, które bezpośrednio służą uczniom. Szkoła posiada tytuł „Szkoły z klasą”, jako pierwsze liceum ogólnokształcące w regionie uzyskaliśmy certyfikat jakości kształcenia i wychowania wg normy ISO 9001:2001, osiągamy wysokie wyniki w egzaminach zewnętrznych.

Z dniem 1 września 2007 roku otwarta została nowa karta w dziejach szkoły. Nawiązując do tradycji powołane zostało do życia gimnazjum, które będzie kontynuatorem tradycji „Klasyka”.

Nie zawiedziemy zaufania!

Dziękujemy Prezydentowi Miasta Bydgoszczy Panu Konstantemu Dombrowiczowi, bez wsparcia którego nie byłoby tej monografii.

Dziękujemy profesorowi Henrykowi Wrembłowi za inspirację i wytrwałe dążenie do tego, aby księga ta ukazała się.

Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej książki.

Jarosław Durszewicz